

»Es ist des Lernens kein Ende,« pravi Schumann. Te smernice se drži tudi Premrl, ki ima za novosti na glasbenem polju odprto oko in uho, jih študira in se temu primerno tudi sam kot skladatelj udeležuje. Kot razveseljav plod tega razvoja na zgoraj treba smatrati pričujoče delo. Slog pričujočih božičnih pesmi je vseskozi modern; vendar je ta modernost ona blagodejna, ki išče in najde nove izraze, pa ne na račun blagoglasja; zakaj tu je, kljub modernim akordnim zvezam in modulacijam vse jasno in pregledno. Melodija se giblje v plemenitih črtah in ravno neumetničena odličnost teh pesmi bo na poslušalca brezdvomno močno učinkovala. Za motivično in tematično izdelovanje topot ni bilo prilike, vendar je skladatelj z raznimi samospeli, dvospeli in zborovimi konci poskrbel za mnogobrojno izpremembo. K temu prištevam tudi izbrano, nasičeno orgelsko spremljanje, ki zahteva seveda večje in spretno roke dobrega organista.

Pesmi so zares božične; vse brez izjeme so božično občutene. Nekaj posebnega je takoj pesem št. 1 (»Po koncu, narodil!«), ki njen krasen basovski samospjev izdani v učinkovit zborovski refren. Marsikateremu glasbeniku starega kova se bo morda sledeče mesto zdelo zelo drzno:

Pri ponovnem izvajanju ozir. poslušanju pa se bo pokazal poseben čar zaznamovanega mesta (* *). V zadnji pesmi, št. 10 (»Angelsko pelje se čuje v višavi«), leži velika moč izraževanja. Predigra, medigra in poigra povečajo celotni učinek. Kako prisrčna je n. pr. pesem št. 7 (»Dete je mati v jasli dala«) v svoji preprostosti! Mene je prevzela... Kot kabinetne točke glasbene umetnosti v malem navajam še št. 4 (»Zvonovi, zvonite«) s kajpada nekoliko klavirskim spremljanjem, št. 3 (»Pridite molit Je-

zusa«) — tonov način ges-dur in dvojni b naj nobenega pevovodja ne strašita — in št. 9 (»In zopet prišla noč si sveta«), ki je posebno uspela. In nič manj št. 6 z istim besedilom. Nekačera poedina mesta so pač tudi kolikortoliko preračunjena na efektni sijaj, kar pa treba z ozirom na praznično razpoloženje opravičiti. Pa tudi na takih mestih je skladatelj varoval tako blagodejno umetniško dostojnost.

Skladbe podajajo bogato vsebino božičnega občutja deloma znanih besedil izčrpno in v celoti kljub modernemu slogu niso težke — naj zato prvi pogled morebitnih težkoč nikogar ne odvrne od tega, da bi si jih ne nabavil, kajti po nekoliko skrbnem študiju bo vsakteri pevovodja imel z njimi pravo, pristno veselje. Tudi za cerkvene koncerte so te božične pesmi jako prikladne.

Driporočam Premrlove »Božične« kar najtopleje v izvajanje in študij, zlasti marsikaterim našim skladateljem, ki imajo pred moderno še vedno neki strah. Mi moramo naprej. Če kje v umetnosti, moramo v cerkveni glasbi izrabljati bogata moderna izraževalna sredstva.

Emil Hochreiter, Dunaj.

Emil Adamič: Šesnajst jugoslovanskih narodnih pesmi. (Prvi zvezek za moške, drugi za mešane zборе.) Izdala Zvezna tiskarna. Prireditve teh pesmi so dobre in ne tako težke, da bi njih proizvodnjo z majhnim naporom ne bilo omogočeno. Seveda ležejo včasih v take nižave, da jim bodo sledili le najhujši pevski turisti. (Ostali bodo samo zinili.) Nepotrebne so označbe $\frac{4}{8}$ $\frac{7}{8}$ ali celo $\frac{2}{4}$ $\frac{3}{4}$ $\frac{4}{4}$ v začetku pesmi, ko pride tam nekje enkrat morda en sam takt ali ko se rabi $\frac{7}{8}$ šele v drugem delu. Če bi teh označb ne bilo, bi se fisti edini takt moral iskati, kakor se mora iskati zdaj. Zato bi bilo bolje, da bi jih sploh ne bilo, ker so odveč, to se pravi: da ne povedo nič, da se človeku nastavljajo pred oči, ne da bi človek vedel, zakaj.

Kar pri teh prireditvah ne morem ravno hvaliti, so mnogotere razdelitve glasov, s katerimi se več izgubi kakor pridobi, ker so razdelitve te vrste ponavadi kompozicijam le samopomoč v zagati.